

Marcin Bruchnalski

Scenariusz warsztatów

Grafika

ilustracyjna

pt. LAS

Marcin Bruchnalski - ilustrator i projektant książek dla dzieci, zdobywca nagrody Książki Roku w 1999 r. przyznawanej przez Polską Sekcję IBBY.

Grupa wiekowa: klasy I - III

Liczba uczestników: do 30 osób

Czas trwania: 2 x 45 min

Cele: przedstawienie osobistej impresji artystycznej nt. LAS.

Materiały plastyczne:

- białe kartki A4,
- kolorowe kartki A4,
- ołówki 2B, gumki do mazania,
- kredki,
- flamastry,
- tempery, pędzle, pojemniki na wodę,
- klej do papieru w sztyfcie,
- bezpieczne nożyczki,
- arkusze szarego papieru / maty malarskie,
- sznurek i klamerki lub spinacze, ew. taśma dwustronna,
- wydruki załączonych plików pdf (pobierz [TUTAJ](#)),
- album Polski Las (Natalia Olejnik) lub Las w obiektywie leśników, ew. inny album fotograficzny zawierający zdjęcia lasu,
- książki o lesie Rok w lesie Emilii Dziubak (Nasza Księgarnia, 2015), Drzewa Piotra Sochy i Wojciecha Grajkowskiego (Dwie Siostry, 2018),
- wiersz Juliana Tuwima W lesie,
- ew. komputer z dostępem do internetu.

Organizacja sali:

Warsztaty te zakładają dowolność wyboru techniki ilustracyjnej – dzieci mogą rysować, malować, a również tworzyć własne kompozycje z załączonych materiałów – po wycięciu elementów.

Część uczestników będzie wolała pracować w ławkach, a niektórzy mogą wybrać pracę na podłodze – w obu przypadkach powierzchnie, na których dzieci będą pracowały przy użyciu farb, należy zabezpieczyć (szary papier lub maty).

Przed zajęciami:

Wydrukuj załączone pliki:

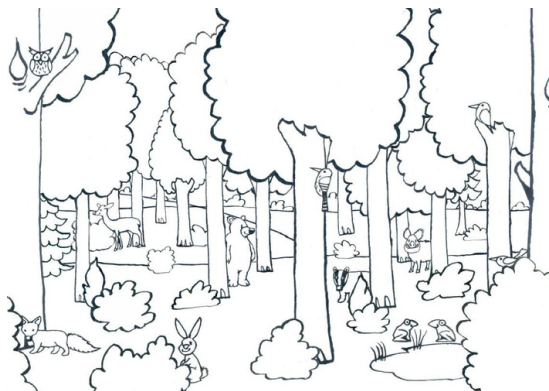
1/ ILUSTRACJA LAS – to przykładowa ilustracja autora warsztatów. Wystarczy 1 kopia do pokazania uczestnikom. Jeśli mamy komputer to wystarczy prezentacja na ekranie.

2/ ILUSTRACJA LAS bez zwierząt – to ta sama ilustracja, lecz bez leśnej fauny. Do wyobrażenia sobie własnej aranżacji. Również wystarczy 1 kopia do pokazania (lub prezentacja na ekranie).

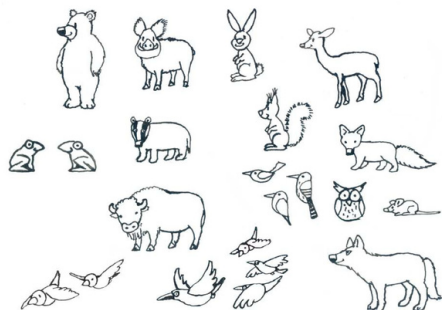
3/ ILUSTRACJA LAS (czarno-biała) – można wydrukować 3 kopie – niektóre dzieci będą chciały kolorować.

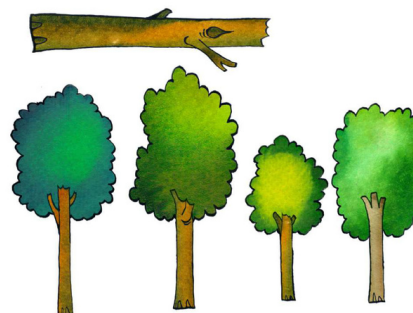
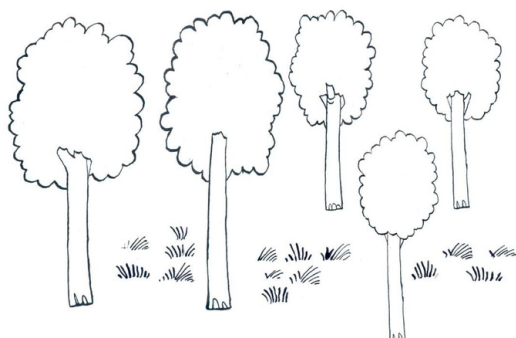
4/ ILUSTRACJA LAS (czarno biała) bez zwierz – można wydrukować 3 kopie.

5/ ZWIERZ czarno-biały i ZWIERZ kolorowy – wydrukować po 5 kopii – zwierzaki są do wycięcia lub wycięcia i kolorowania.

6/ parę plików DRZEWA – do wydrukowania po 15 sztuk.

Jeśli prace na zakończenie będą eksponowane na ścianie, przymocowane do sznurka; umocuj go przed zajęciami.

Co to jest ILUSTRACJA (Illustrare łac. objaśniać)? – jest to obraz, fotografia, rysunek, rycina lub inny element graficzny dodany do napisanego lub wydrukowanego tekstu (książka, artykuł prasowy, hasło encyklopedyczne), mający za zadanie go uzupełniać, objaśniać albo zdobić.

W szerszym znaczeniu może być to także ornament w postaci inicjału, ramki, nagłówku czy winiety. W wypadku naszych zajęć ilustrujemy pojęcie, a nie konkretny utwór czy tekst. Każdy z uczestników przedstawi swoją własną interpretację tematu.

Las w poezji i literaturze:

<https://literatura.wywrota.pl/wiersz-klasyka/38300-julian-tuwim-w-lesie.html>

https://poezja.org/wz/Przerwa-Tetmajer_Kazimierz/7722/W_lesie

<http://wierszykidladzieci.pl/ostrowska/w-lesie.php>

http://wiersze.juniora.pl/brzechwa/brzechwa_s15.html

Podstawa programowa:

Wspieranie w rozwoju zdolności manualnych dzieci, rozbudzenie w dzieciach szacunku oraz sympatii do leśnego ekosystemu.

Przebieg zajęć:

Rozpoczynamy od rozmowy z uczestnikami, o tym czym jest las. Jakie elementy składają się na to pojęcie? Co możemy zobaczyć będąc w lesie? To, że drzewa mogą rosnąć w różnym rozstawieniu (gęstwina, przerzedzenie, polana). Jak wygląda las w zależności od pory roku?

Zwróć uwagę na różne ukształtowanie terenu, na którym las się znajduje (płaskie podłoże, pagórki, wąwozy), inne elementy – rzeczki, strumienie, jeziora, bagna. Czym są piętra lasu?

Mówimy o mieszkańcach lasu (tu warto podkreślić, że do dzikich zwierząt nie wolno podchodzić i ich karmić).

Oglądamy album lub jeśli dysponujemy komputerem – oglądamy zdjęcia lasu np. dostępne w zasobach Google'a.

Po tej „fizycznej części” możemy przejść do części „wrazeniowej”, czyli jak wygląda leśny słoneczny widok, a jak to samo miejsce może wyglądać nocą? Jakie dźwięki możemy usłyszeć w lesie (szum drzew, gdy jest wiatr, plusk strumyczka, odgłosy ptaków). Jakie zapachy czujemy, gdy tam jesteśmy?

Proponuję odczytać co najmniej wiersz, Juliana Tuwima „W lesie” (wydrukowany przed zajęciami). Książki „Rok w lesie” Emilii Dziubak oraz „Drzewa” Piotra Sochy i Wojciecha Grajkowskiego to prawdopodobnie najlepsze pozycje, jakie w ostatnich ukazały się na rynku – krótka prezentacja (o ile uczestnicy ich nie znają), obejrzenie ilustracji.

Teraz obejrzymy ilustrację (las ze zwierzętami) przygotowaną specjalnie na te warsztaty. Porównajmy ją z (ilustracją lasu bez zwierząt) – może ktoś wyobraża sobie, co można by do niej dorysować? Może miałby ochotę coś zmienić? Albo narysować zupełnie inaczej?

Następny punkt to krótka gimnastyka – dzieci wstają „udają drzewa” szeroko wyciągając ręce-gałęzie. Potem „zrywa się wiatr” i dzieci kołyszą się wyciągając ręce ku górze. O ile jest dość miejsca i można bezpiecznie obejść dookoła salę, w której odbywają się warsztaty – „drzewa zmieniają się w sarenki” i truchtem obiegają pomieszczenie. Wreszcie dzieci mogą się „zamienić w niedźwiedzie” i wolniejszym już „niedźwiedzim” krokiem wrócić na swoje miejsca.

Teraz proponujemy uczestnikom, aby wyobrazili sobie „swój las”. Może taki „fizyczny”, o jakim mówiliśmy na początku – „z piętami”? Może bajkowy z zamieszkującymi w nim fantastycznymi istotami? Może ze zwierzętami? Może zimowy z widocznymi śladami zwierząt na śniegu, czy też jesienny, kolorowy? Ustalamy na jaką technikę plastyczną, kto się decyduje. Ci, którzy będą rysowali lub malowali swoje własne impresje, dostają materiały i mogą brać się do pracy.

Część dzieci będzie potrzebowała materiałów – mają do wyboru;

- 1/ gotowy las (kolorowy lub sam rysunek), w którym można dorysować lub dokleić zwierzęta i ewentualne drzewa i krzewy;
- 2/ drzewa, krzewy i zwierzęta (same kształty lub kolorowe elementy) które po wycięciu można nakleić na biały lub kolorowy papier. Można też do nich dorysować swoje elementy i stworzyć swój własny obrazek;

(Przy wycinaniu i naklejaniu może być potrzebna pomoc osoby prowadzącej warsztaty).

Prace powinny być zebrane na 15 minut przed planowanym zakończeniem warsztatów. Aby uniknąć zamieszania osoba prowadząca wiesza gotowe prace na spinaczach na podwieszeniu lub przykleja je na małych kawałkach taśmy dwustronnej do tablicy (jeśli taka jest na wyposażeniu sali). Można też położyć prace w równych rzędach na podłodze (ewentualnie na szarym papierze), jeżeli jest dość miejsca, aby wszyscy mogli je widzieć. Każda autorka i każdy autor mówi coś o swoim dziele. To zakończenie jest dość ważne, gdyż jest „postawieniem kropki nad i” dla całej pracy. Nadaje jej sens i jest też formą sprawdzianu dla uczestników, aby umieć publicznie się zaprezentować.